

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Економічна статистика та економетрія»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Освітня програма	«076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Тривалість викладання	3-й семестр (5 та 6 чверть)
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Заняття:	
лекції:	2 години на тиждень
практичні заняття:	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5988>
Кафедра, що викладає Прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

Інформація про викладача:

Тютченко Світлана Миколаївна
доцент, канд. екон. наук, доцент кафедри ПЕППУ
Персональна сторінка
<https://pe.nmu.org.ua/ua/prokafedru/vikladachi/tyutchenko/tyutchenko.php>
E-mail:
tiutchenkosvetlana@gmail.com

1. Анотація до курсу

Економічна статистика надає теоретичні знання та практичні навички кількісної та якісної оцінки економічних явищ і процесів. Майбутні фахівці набувають знань про закономірності функціонування й розвитку економіки, проведення економіко-статистичних досліджень, аналізу динаміки та прогнозу економічних процесів та їх моделювання.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни полягає у формуванні сучасного економічного мислення та спеціальних знань із застосуванням методів статистичного та економетричного аналізу в підприємницькій діяльності.

Завдання курсу:

- пошук, оброблення та аналіз економічної інформації з різних джерел;
- креативність в прийнятті рішень;
- застосування статистичних методів та інструментарію для обґрунтування рішень щодо функціонування підприємницьких та торговельних структур.

3. Результати навчання (дисциплінарні)

- Знати основні теоретичні положення, методи та завдання економічної статистики.
- Знати класифікації та групування в економічній статистиці України.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Обирати та використовувати відповідні методи та статистичний інструментарій для обґрунтування рішень.
- Аналізувати динамічні ряди.
- Знати методику індексного аналізу.
- Знати економетричні методи вимірювання взаємозв'язків між статистичними даними.

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять	
ЛЕКЦІЇ	
1	Тема 1. Основні теоретичні положення, методи та завдання економічної статистики.
2	Тема 2. Основні класифікації та групування економічної статистики
3	Тема 3. Зведення та групування статистичних даних.
4	Тема 4. Система показників економічної статистики.
5	Тема 5. Аналіз динамічних рядів.
6	Тема 6. Сутність індексів, їх класифікація та роль у статистичному аналізі.
7	Тема 7. Економетричні методи вимірювання взаємозв'язків між статистичними даними.
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
1	Тема 1. Основні теоретичні положення, методи та завдання економічної статистики.
2	Тема 2. Основні класифікації та групування економічної статистики
3	Тема 3. Зведення та групування статистичних даних.
4	Тема 4. Система показників економічної статистики.
5	Тема 5. Аналіз динамічних рядів.
6	Тема 6. Сутність індексів, їх класифікація та роль у статистичному аналізі.
7	Тема 7. Економетричні методи вимірювання взаємозв'язків між статистичними даними

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one); перевірений доступ до платформи Moodle; програм Microsoft Office 365 (Teams, Word, Excel, Power Point).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування за лекційною частиною та індивідуальної роботи на практичних заняттях складатиме не менше 60 балів. Оцінка з поточного оцінювання визначається як середнє арифметичне від оцінок лекційної частини та практичних занять.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені Національною рамкою кваліфікації (НРК) для бакалаврського рівня вищої освіти.

6.3. Критерії оцінювання елементів поточного та підсумкового контролю:

Підсумкове оцінювання – тест (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку). Максимальна кількість балів при підсумковому оцінюванні: 100.

<i>Рівень, рейтингова шкала</i>	<i>Теоретична підготовка</i>	<i>Практичні уміння і навички</i>
Високий, 100-90, відмінно	Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, теореми, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	Студент самостійно розв'язує типові задачі різними способами, стандартні, комбіновані й нестандартні завдання, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних та індивідуальних робіт студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Вище середнього, середній 89-74 дуже добре, добре	Студент знає і може самостійно сформулювати основні теоретичні положення, принципи та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його	Студент самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему

	відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	та обрати раціональний метод розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату.
Достатній, 73-60, задовільно, посередньо	Студент відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає істотні ознаки (засади) основних теоретичних положень та їх відмінність, може записати окремі термінологічні дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.	Студент може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за словесним описом і визначити метод її розв'язання.
Низький, 59-0, незадовільно	Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про теоретичні положення. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії.	Студент знає умовні позначення та вміє розрізняти основні величини, вміє розв'язувати завдання лише на відтворення основних формул, здійснювати найпростіші математичні дії.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" <https://cutt.ly/lBesJEc>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні нормативні акти:

1. Закон України «Про державну статистику». Введений в дію Постановою ВР N 2615-XII від 17.09.92 1992.

2. Програма розвитку державної статистики до 2023 року. Постанова кабінету міністрів України від 27 лютого 2019 р. № 222 . Київ.

3. Про затвердження Політики поширення статистичної інформації органами державної статистики. Наказ Державної служби статистики України №339 від 24.11.2015

4. Державна служба статистики. <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Гайденко С. М. Г14 Бізнес-статистика : навч. посіб. / С. М. Гайденко, В. О. Костюк-; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – 190 с. <https://surl.li/uucrsf>

2. Дергачов Є.В., Фіщук К.О. Методичні підходи до аналізу та оптимізації бізнес-процесів. Ефективна економіка. 2020. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_11_75

3. Економічна аналітика в бізнесі : навч. посібник / [О.С. Гринькевич, С.О. Матковський, А.В. Сидорова та ін.] ; за ред. О.С. Гринькевич, С.О. Матковського, А.В. Сидорової, Н.С. Струк. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. – 480 с.

4. Математичні методи в економічних дослідженнях / І. А. Дмитрієв, М34 О. І. Дмитрієва, Т. В. Ємельянова, І. Ю. Шевченко, Т. О. Ярхо. – Харків: ХНАДУ, 2021. – 180 с. URL: <https://surl.li/uxynnb>

5. Методичні рекомендації і завдання до виконання розрахунково-графічної роботи, проведення практичних занять та самостійної роботи з курсу

«Статистика (Основи статистики)» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання за спеціальностями 051 – Економіка, 071 – Облік і оподаткування, 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М.Бекетова ; уклад.: В. О. Костюк, І. В. Мількін. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 36 с. URL: <https://surl.li/yreeqx>

6. Оптимізаційні методи та моделі : навчальний посібник. Н. В. Буреннікова, О. В. Зелінська, І. М. Ушкаленко, Ю. Ю. Буренніков. Вінниця. ВНТУ. 2019. 121с.

7. Сарай Н.І. Оптимізація управління бізнес-процесами на підприємстві. Інноваційна економіка. 2020. № 1-2. С. 79-84.

8. Семененко О. Г. Оптимізаційні методи та моделі: навчально-методичний посібник. Переяслав: ПХДПУ, 2020. 300 с.

9. Самотоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О. Економічна статистика: Навчальний посібник. Видання друге, перероб. та доп. – Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2020. – 276 с.

10. Лайчук С. М., Поліщук І. Р. Статистичний аналіз ефективності діяльності фізичних осіб-підприємців: галузевий аспект. Ефективна економіка. 2021. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8803>

11. Тютченко С.М. Практикум з навчальної дисципліни «Статистика». Навчально-методичний посібник. Дніпро. ДДУВС. 2022. 60 с.

12. Тютченко С.М. Методичні вказівки до виконання самостійної та індивідуальної роботи з дисципліни «Економічна статистика та економетрія». Дніпро:НТУ «ДП». 2024. 13 с

13. Шендерівська Л. П. Бізнес-статистика [Електронний ресурс] : рек. до виконання курсов. роботи : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освіт.-профес. програмою «Менеджмент і бізнесадміністрування» спец. 073 Менеджмент / Л. П. Шендерівська, О. В. Гук, Г. А. Мохонько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електрон. текст. дані (1 файл). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 51 с <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/fe8f64c5-b1e3-42cf-abf2-75b15d6606dc/content>

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний сайт Державної Служби Статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua

2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського URL: www.nbuv.gov.ua

3. Нормативні та нормативно-правові акти Держстату. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/norm.htm